ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 124 (1091) | СУБОТА, 31-га мая 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ

УМОВЫ ПАДПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяцы	90 „
6 месяцаў	1 р. 80 „
1 год	3 р. 30 „

АДРАС РЭДАКЦЫІ: Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сэкратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ: Комсамольская 25, тэлеф. № 903.

ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

Кошт асобнага №—2 кап.

Адчыніўся XIII зьезд КП(б)Б

Учора а 6-ай гадзіне ўвечары ў Доме Культуры адчыніўся XIII зьезд КП(б)Б.

З уступнай прамовай перад зьездам выступіў генэральны сакратар ЦК КП(б)Б т. Гей.

Зьезд абраў прэзыдыум у складзе 65 асоб.

У прэзыдыум увайшлі т. т. Мануільскі, Трыліссэр, Гэй, Васілевіч, Газадзед, Калнін, Рыжоў, Гантман, Чарвякоў, Сянькевіч, Рапапорт, Грысевіч, Бэнэк, Ігнатоўскі, Самойлаў, Хацкевіч, Аронштам, Ягораў, Рачыцкі, Славінскі, Чычэраў, Хлеўнікаў, Судакоў, Астапенка, Кавальчук, Фёдараў, Чарнушэвіч, Рыскін, Іваноў, Палякоў, Дамброўскі, Мундаў, Зеляноўскі, Пятушкоў, Шпэктараў, Вэндэ, Аверын, Розумаў, Аксючыц, Амбражунас, Валодзька, Ляўкоў, Малашонак, Нахільніці, Рэзьнікаў, Шкірыч, Шаўчук, Хадзянкова, Юзьвіч, Чарнабродава, Хайтовіч, Самусенка, Пагодзін, Чэхновіч, Фядулаў, Шчамеляў, Гурчонак, Лабанок, Грыбоў, Лацыс, Вайнэр, Скрабут, Бачароў і Зірніс.

Мандатная камісія абрана у складзе 17 асоб.

У мандатную камісію ўвайшлі т. т. Міцькоў, Тамашэўскі, Гурэвіч, Шыдлоўскі, Баль, Гаруновіч, Калодка, Аляксееў, Хандогі, Гайдукевіч, Муляўка, Клімчук, Гніляневіч, Берзінг, Грынберг і Крохмаль, Бурава.

У сакратарыят увайшлі т. т. Будзінскі, Каменштэйн, Ульянаў, Рамізэвіч, Арпчук, Платун, Валковіч, Браўковіч, Розін, Конгізэр, Гурэвіч, Сапун, Эпштэйн, Мяшуляў, Балцін, Шапіра, Матусаў, Вайман, Гаворухін, Тарасаў.

На зьезд прыбыло 432 дэлегаты са станоўчым голасам.

Рэдакцыйная камісія абрана ў ліку 21 асобы. У склад рэдкамісіі ўвайшлі т. т. Асьмоў, Якаўлеў, Канакоцін, Саевіч, Танхілевіч, Сэрбэнта, Рэвінскі, Шчарбакоў, Каранеўскі, Левін, Грудзіс, Дунец, Клыс, Некрашэвіч, Азаронак, Шастакоў, Шукевіч-Трацьякоў, Цапцыпер, Сташэўскі, Курцік і Балашоў.

Зьезд аднагалосна пад гучныя воплескі абраў ганаровы прэзыдыум у складзе т. т. Сталіна, Молатава, Кагановіча, Варашылава, Калініна, Рыкава, Арджанікідзе, Куйбышава, Рудзутака, Тэльмана, Ленскага.

З вялікім дакладам аб рабоце ЦК УсеКП(б) выступіў т. Мануільскі.

Прамова тав Гея

Таварышы! Паміж XII і XIII зьездам партыя прайшла багаты зьместам шлях. Посьпехі індустрылізацыі краіны, шпаркае разгортваньне прамысловасьці стварылі базу для разьвіцьця колгаснага руху. Соцыялістычны сэктар у сельскай гаспадарцы вырас і ўмацаваўся. Гэта абумовіла пераход партыі да політыкі ліквідацыі кулацтва як клясы.

Пабудова соцыялізму ў нашай краіне зрабіла шпаркія посьпехі.

Партыя не магла-б дасягнуць гэтых посьпехаў, калі-б пасьлядоўна і няўхільна не праводзіла генэральнай лініі. Непрымірымай барацьбе з правым ухілам, які зьяўляецца галоўнай небясьпекай, партыя абавязана тым дасягненьням, якія яна мае.

Вядучы барацьбу на два франты, перамагаючы ўсялякага роду ўхілы ад асноўнай лініі партыі, партыя разьбіла ўшчэнт рэшткі контр-рэволюцыйнага трацкізму і дала адпор „левым“ загібам, якія стварылі пагрозу паслабленьня змычкі рабочае клясы з асноўнымі масамі сялянства.

Адначасова з барацьбой супроць правага опортунізму, наша партыя правяла рашучую барацьбу з нацыянал-опортунізмам — з рознаколернасьцю правага опортунізму ў нацыянальным пытаньні. Партыя дала адпор беларускаму нацыянал-дэмократызму, а таксама шовінізмам усялякага колеру, вялікадзяржаўнаму шовінізму, яўрэйскаму, польскаму і інш.

Гэта няўхільная барацьба партыі за праведзеньне генэральнай лініі і посьпехі ў гаспадарчым будаўніцтве мобілізавалі актыўнасьць рабочае клясы, стварылі ў рабочай клясе нябывалы вытворчы ўздым.

Рост актыўнасьці рабочае клясы выявіўся і ў разгортваньні самакрытыкі. У гэтай галіне наша організацыя мае пэўныя посьпехі, хоць мы і павінны прызнаць, што самакрытыка разгорнута ў нас яшчэ далёка невыстарчальна.

Работы нашага зьезду мы павінны весьці пад знакам дзелавой бальшавіцкай самакрытыкі. Зьезд павінен паказаць нам асноўныя шляхі, ідучы па якіх мы разгорнем і мобілізуем актыўнасьць рабочае клясы, будзем выхоўваць далей новыя пролетарскія кадры нашай партыйнай організацыі, з яшчэ большай пасьлядоўнасьцю, непрымірымасьцю мы будзем і надалей праводзіць барацьбу за генэральную лінію партыі.

Правая небясьпека ў сучасны момант узмацняецца. Аб гэтым сьведчаць проіскі опортуністых усіх колераў. Наш зьезд, займаючыся дзелавой творчай работай, разьбіраючы дзелавым парадкам дасягненьні і недахопы мінулага, павінен будзе прайсьці пад знакам рашучага адпору ўсялякім спробам скажэньня лініі партыі. Зьезд пакажа партыйнай організацыі той шлях, па якім мы яшчэ больш упэўненымі крокамі пойдзем да новых дасягненьняў і посьпехаў (бурныя воплескі).

Піонэры на дапамогу бастуючым

У час забастоўкі англійскіх шарсьцянікаў Цэнтральнае бюро піонэрскай організацыі Англіі зьвярнулася да пролетарскіх дзяцей з адозвай, якая заклікала дапамагчы бастуючым шарсьцянікам. У адозьве ўказваецца, што рэформісцкія профсаюзы Англіі падтрымліваюць прадпрыемцаў, згаджаючыся са зьніжэньнем зарплаты. Шарсьцянікі бастуюць у цяжкіх матар'яльных умовах. Асабліва церпяць дзеці, якія застаюцца часта без яды цэлымі днямі. Гэта, аднак, не перашкаджае дзецям шарсьцянікаў удзельнічаць у забастовачнай барацьбе. Яны ўваходзяць у склад пікетаў, якія перашкаджаюць штрэйкбрэхерам зрываць забастоўкі. Адозва канчаецца словамі: „Утварайце зборы ў карысьць бастуючых сярод школьных таварышоў і працоўных. Распаўсюджвайце падпісныя лісты і сабраныя грошы накіроўвайце ў бюро піонэраў Англіі“.

Аўстрыйскі комсамол у соцыялістычным спаборніцтве

1-га сакавіка венскай (Аўстрыя) і праскай (Чэхаславакія) організацыямі комсамолу быў падпісан дагавор аб соцыялістычным спаборніцтве. Нядаўна аўстрыйскі комсамол падвёў вынікі соцспаборніцтва. Абавязацельства аб вярбоўцы ў комсамол выканана з перавышкаю. Было намечана ўцягнуць у комсамол 150 маладых рабочых. Завербавана 172 чалавекі. Найбольш слабым месцам венскай комсамольскай організацыі зьяўляецца работа на прадпрыемствах і ў профсаюзах. У дагаворы па соцспаборніцтву для Вены была намечана організацыя ячэек на 9-ці буйных прадпрыемствах. Організавана толькі 3 ячэйкі. Замест організацыі двух атрадаў антыфашысцкай гвардыі, згодна дагавору, організаваны адзін. Тыраж комсамольскай газэты „Пролетарыен Юген“ вырас не да 3000 экз., як прадугледжваў дагавор, а да 2000.

ЦК комсамолу ня змог у свой час даць конкрэтныя заданьні аб праведзеньні спаборніцтва. Ня было з'організавана ўнутранае спаборніцтва асобных ячэек і груп за выкананьне соцспаборніцтва між Прагай і Венай.

Венскі комсамол прымае тэрміновыя меры к 100 проц. выкананьню дагавору.

У Бэрліне скончылася конфэрэнцыя пан-Эўропэйскай лігі, якая знаходзіцца пад ідэёвым кіраўніцтвам Брыяна. Галоўная задача Брыянаўскай пан—Эўропы—падначаленьне француcкаму ўплыву эўропэйскіх дзяржаў і ў прыватнасьці, узмацненьне агрэсыўнай ролі Польшчы. (З газэт).

Пан і Эўропа.

Рэволюцыйныя хваляваньні ў Індыі разрастаюцца

ЛЁНДАН, 28. Бомбейскі корэспондэнт консэрватыўнай „Дэйлі Экспрэс“ піша: „усюды адкрыта гавораць аб тым, што ў сучасны момант становішча ў Індыі зьяўляецца найбольш сур'ёзным з часу пачатку хваляваньняў. Весткі, наступаючыя з усіх канцаў Індыі, гавораць аб тым, што хваляваньні ўвесь час разрастаюцца. Не падлягае сумненьню, што за апошні месяц, ня гледзячы на масавыя арышты, становішча бязумоўна пагоршылася“.

Турэмнае зьняволеньне за комуністычную пропаганду

ПРАГА, 26. Ваенны суд Ольмюце прыгаварыў 7 салдат мясцовага гарнізону да турэмнага зьняволеньня ад 2-х да 9 месяцаў за комуністычную пропаганду сярод салдат.

Маладыя рабочыя ўступаюць у комсамол

У дацкім прамысловым горадзе Альбэргу 38 маладых рабочых, членаў соц.-дэм. саюзу моладзі парвалі з соцыял-фашыстымі і ўступілі ў комсамол.

„Прадпрыемцы ўзмацняюць мэтады рацыяналізацыі“(!?)

ПАРЫЖ, 17. Пад уплывам сусьветнага эканамічнага крызісу за апошні час моцна абвастрыўся крызіс францускай буйнай мэталапрацоўчай прамысловасьці. Прадпрыемцы ўзмацняюць мэтады рацыяналізацыі(?) на буйным парыскім аўтазаводзе Рэно, дзе працуе звыш 30000 рабачых, звольнена больш 3000 чалавек. Адначасова з скарачэньнем асабовага складу робіцца значнае зьніжэньне зарплаты.

МІЖНАРОДНЫ ЗЬЛЁТ ПРОЛЕТАРСКІХ ДЗЯЦЕЙ

„... І вось — пакаленьне, якому цяпер 15 год і якое праз 10-20 год будзе жыць у комуністычным грамадзтве, павінна ўсе задачы свайго навучаньня ставіць так, каб кожны дзень у кожнай вёсцы, у кожным горадзе моладзь вырашала практычна тую ці іншую задачу агульнай працы, нехай самую маленькую, самую простую...“.

Ленін—„Соцыялістычная рэволюцыя і задачы асьветы“.

КІМ пастанавіў правесьці з 15-га па 20 ліпеня ў горадзе Гальле (Сярэдняя Нямеччына) міжнародны зьлёт пролетарскіх дзяцей. Менавіта ў сучасны пэрыод абвостраных клясавых боек і рэволюцыйнага ўздыму неабходна ўцягнуць увесь пролетарыят у цэлым у рэволюцыйную барацьбу, у тым ліку і юную гвардыю—дзяцей пролетарыяту.

„... Зьлёт пролетарскіх дзяцей ставіць перад сабой задачу: ва ўсіх краінах гарадох і вёсках, на прадпрыемствах, дзе эксплёатуецца дзіцячая праца, у школах—рэволюцыйны пролетарыят павінен зьвярнуцца да дзяцей з адозвамі змагацца за справу рабочае клясы і быць юнымі піонэрамі комунізму“. (З адозвы КІМ'у).

У цяжкіх жыцьцёвых умовах пры капіталістычным ладзе жывуць рабочыя з сваімі дзецьмі. Жудасная эксплёатацыя дзяцей рабочых прывяла да нябывалых памераў дзіцячую сьмяротнасьць асабліва ў Кітаі, Польшчы і Амэрыцы. Па статыстычных даных з 29 дзяржаў сьмяротнасьць дзяцей больш усяго разьвіта ў Чэха-Славакіі. Кожнае сёмае пролетарскае дзіця памірае на першым годзе жыцьця. У Мукашэве на 100 дзяцей памірае 24,—альбо кожнае 4-ае дзіця, у Бэрэкаве—22 чал., у Славакіі таксама ня лепш. У Чэскіх абласьцёх вымірае 18 на кожныя 100. У прамысловых раёнах Богэмы яшчэ горш.

Капіталістычная сыстэма, асабліва ў калёніях, высмоктвае сілы дзяцей. У Шанхаі пяцігадовыя дзеці жудасна эксплёатуюцца. У Амэрыцы, Францыі, Польшчы, Чэха-Славакіі, Італіі дзеці тысячамі выконваюць непасільную працу, ня кажучы ўжо аб тым, што ў калёніях мільёны дзяцей працуюць як нявольнікі ў сельскай гаспадарцы.

У тэй барацьбе, якую пролетарскія дзеці вядуць у школе супроць капіталістычных сыстэм выхаваньня, буржуазія перамагае, бяручы адтуль актыўных дзяцей і пасылаючы іх у выхаваўчыя ўстановы, якія ў „дэмократычнай“ Нямеччыне зьяўляюцца на практыцы дзіцячымі папраўчымі дамамі. Але агульная барацьба рабочае клясы і яе дзяцей будзе ўмацоўвацца па меры таго. як будзе расьці эконамічны крызіс. Чым вастрэй будуць клясавыя супярэчнасьці капіталістычнай сыстэмы, тым большыя патугі будуць рабіць капіталістыя для зьнішчэньня ўсіх законадаўстваў у карысьць рабочых, якія і без таго нікчэмныя. Так, напрыклад, капіталістыя будуць дамагацца адмены забясьпечаньня школьнікаў дармовымі падручнікамі, прыладамі, дармовым харчаваньнем, школы будуць утрымоўвацца ў цяжкіх умовах. Буржуазія будзе разьвіваць таксама вялікую працу для ўзмацненьня ідэолёгічнага ўплыву над дзецьмі.

Усё гэта патрабуе ад нас бязьлітаснай барацьбы ўсімі сродкамі з адурманьваючай работай нашых ворагаў і супроцьстаўленьня ёй пролетарскай солідарнасьці дзяцей СССР з пролетарскімі дзецьмі капіталістычных краін. Гэта патрабавала організацыі сусьветнага протэсту супроць эксплёатацыі дзяцей, якая ўвесь час узрастае. З гэтай мэтай КІМ пастанавіў правесьці міжнародны зьлёт пролетарскіх дзяцей. Зьлёт ахопіць шмат пытаньняў вялікага значэньня ў міжнародным дзіцячым руху. Зьлёт супадае з дзесяцігодзьдзем комуністычнага дзіцячага руху. На зьлёце будзе праведзен вынік дзейнасьці комуністычных дзіцячых саюзаў, там разам з дзецьмі будзе вырашан цэлы шэраг задач. Акрамя розных дэмонстрацый на зьлёце адбудуцца: другі інтэрнацыянальны дзіцячы конгрэс, міжнародная дзіцячая спартакіяда і інш. Піонэрская організацыя Савецкага Саюзу прыме актыўнейшы ўдзел у зьлёце, праводзячы сваю падрыхтоўку пад кутом умацаваньня Савецкага Саюзу—цытадэлі сусьветнай рэволюцыі, мобілізуючы масы дзяцей на соцыялістычнае будаўніцтва.

Практычнае правядзеньне ўсёй падрыхтоўкі піонэр-організацыі Беларусі да зьлёту павінна праходзіць у абагульненьні ўсёй работы піонэрскай організацыі, у праверцы выкананьня зьвеньнямі, атрадамі, грамадзкімі організацыямі рашэньняў і абяцаньняў усебеларускаму зьлёту, організоўваючы ячэйкі вакол лёзунгаў зьлёту. Гэта значыць—праверкі атрадамі і організацыямі лёзунгу аб надваеньні дзіцячай комуністычнай організацыі Беларусі, праверкі ўмоў аб соцспаборніцтве; падвядзеньня вынікаў работы па асобных галінах і мерапрыемствах, пераклічкі атрадаў і організацый; абмену дэлегацыямі; налёты на грамадзкія організацыі, іх справаздача аб выкананьні абяцаньняў зьлёту, ня толькі ў піонэрскіх атрадах, але і на сходах рабочых. Організацыя выставак па ўдзелу піонэраў і дзяцей у гаспадарчым і культурным будаўніцтве. У другой палове чэрвеня месяца адбудуцца раённыя, акруговыя конфэрэнцыі піонэраў, прысьвечаныя міжнароднаму зьлёту, і ў пачатку ліпеня адбудзецца ўсебеларуская конфэрэнцыя, дзе будуць выбраны дэлегаты на міжнародны зьлёт. Высунутыя кандыдатуры будуць абгавораны ў друку і піонэрскіх атрадах.

Збор сродкаў на пасылку дэлегацый і на дапамогу зьлёту павінен распачацца зараз-жа дзіцячай комуністычнай організацыяй Беларусі. Увесь збор сродкаў павінен зьявіцца політычным актам інтэрнацыянальнай солідарнасьці савецкіх дзяцей з пролетарскімі дзецьмі капіталістычных краін. Гэта прынцыповае політычнае значэньне збору сродкаў павінна быць усьвядомлена кожным піонэрам.

Для організацыі ўсёй падрыхтоўчай кампаніі неабходна пры РК, АК стварыць штабы, прыцягнуўшы да працы ў іх партыйныя і грамадзкія організацыі, дзіцячы актыў і дарослых рабочых.

Неабходна дамагацца максымальных посьпехаў у гаспадарча-політычнай дзейнасьці піонэраў і шырокай масы дзетвары. Уся зьлётаўская інтэрнацыянальная кампанія патрабуе, каб юныя ленінцы яшчэ лепш навучыліся карыстацца мэтадамі соцспаборніцтва і самакрытыкай, як галоўнейшымі мэтадамі работы і дамагаліся лепшых вынікаў у галіне дапамогі партыі ў індустрыялізацыі краіны і колектывізацыі сельскай гаспадаркі.

Вось чаму ўдзел піонэраў і шырокай масы дзетвары ў барацьбе за ўдарніцтва, за перавыкананьне промфіняну, за пасьпяховае правядзеньне сяўбы, пашырэньне работы ў колгасах, організацыю дзіцячай працы,—зьяўляецца такім важным і неадкладным. Неабходна ўсямерна павысіць ідэйную выхаваўчую працу, палепшыць якасьць і павялічыць колькасьць ахопу дзяцей. Такія абавязкі накладае дзесяцігадовы юбілей дзіцячага комуністычнага руху на піонэрскую організацыю краіны Леніна.

В. Буклей.

Плян сяўбы ільну па БССР выкананы толькі на 41,3 проц.

Зусім нездавальняюча праходзіць сяўба ільну па Полацкай акрузе—10,3 проц. і Віцебскай—26,6 проц.

Комсамол абавязан несьці вялікую адказнасьць за выкананьне плянаў сяўбы ільну. Узьняўшы увагу шырокіх комсамольскіх мас і вясковай грамадзкасьці забясьпечым поўнае выкананьне плянаў сяўбы

Выканаць плян тэхнічных культур

Пастанова праўленьня Белкалгасцэнтру

Апошняя сводка па пасеве яравых культур адзначае недапушчальна слабое выкананьне пляну засеву тэхнічных куль тур наогул і асабліва па колектыўным сэктары: усяго на 20 мая г.-г. пасеяна тэхнічных культар 28,6 проц. пляну, а ў колгасах 24 проц. плянавага заданьня.

Асабліва дрэнна ідзе пасеў у Віцебскай і Полацкай акругах, якія зьяўляюцца ільнаводнымі акругамі. Плян засеву тэхнічных культур выкананы па Віцебшчыне на 9,2 проц. і па Полаччыне на 5,5 проц., што сьведчыць па сутнасьці аб зрыве плянаў па тэхнічных культурах.

Праўленьне Белколгасцэнтру ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Абавязаць акрколгассаюзы і ўсю паляводчую сыстэму безадкладна прыняць тэрміновыя захады да поўнага выкананьня пляну пасеву тэхнічных культур у калгасах, а таксама і па індывідуальным сэктары.

2. Камандыраваць членаў праўленьня Белколгасцэнтру і Белпаляводсаюзу для праверкі выкананьня дырэктыў па пасеўкампаніі, асабліва па пасеве тэхнічных культур і дапамогі акругам організаваць работу на мясцох.

3. Абавязаць акрколгассаюзы і камандыраваных таварышоў дабіцца поўнага выкананьня пляну засеву тэхнічных культур.

Усіх працаўнікоў саюзу, па віне якіх зрываецца пасеў тэхнічных культур, зараз-жа зьнімаць з працы і прыцягваць іх да судовай адказнасьці.

4. Аб ходзе пасеву тэхнічных культур і аб прынятых мерапрыемствах акрколгассаюзы павінны да 5 чэрвеня паведаміць Белколгасцэнтр.

Старшыня праўленьня Колгасцэнтру МІЦЬКОЎ.

Ліквідаваць зрыў сяўбы тэхнічных культур

Выкананьне пляну сяўбы тэхнічных культур па БССР праходзіць значына марудна. Плян выканан на 28,6 проц., а па колгасах толькі на 24 проц. і зусім амаль сарваны пляны сяўбы ільну па галоўных ільнаводных акругах: па Віцебскай выканан на 26,6 проц. і Полацкай 10,3 проц.

Павольнасьць у тэмпах працы і недаацэнка на мясцох важнасьці выкананьня плянаў сяўбы ільну паставіла нас перад фактам прарыву ў выкананьні плянавых заданьняў.

Колгасцэнтр, разглядаючы на сваім паседжаньні ход выкананьня сяўбы тэхнічных культур, констатуючы пагрозу зрыву сяўбы іх, абавязаў усю колгасную і паляводчую сыстэму, а таксама і членаў праўленьня колгасцэнтру, камандыраваных у акругі, дабіцца поўнага выкананьня плянаў.

Гэта ставіць задачу перад усёй комсамольскай організацыяй Беларусі, якая да апошняга часу не зьвяртала належнай увагі выкананьню плянаў сяўбы тэхнічных культур, паставіць у цэнтры ўвагі ўсёй штодзённай сваёй практычнай працы—працу па выкананьні плянаў сяўбы тэхнічных культур, асабліва ільну.

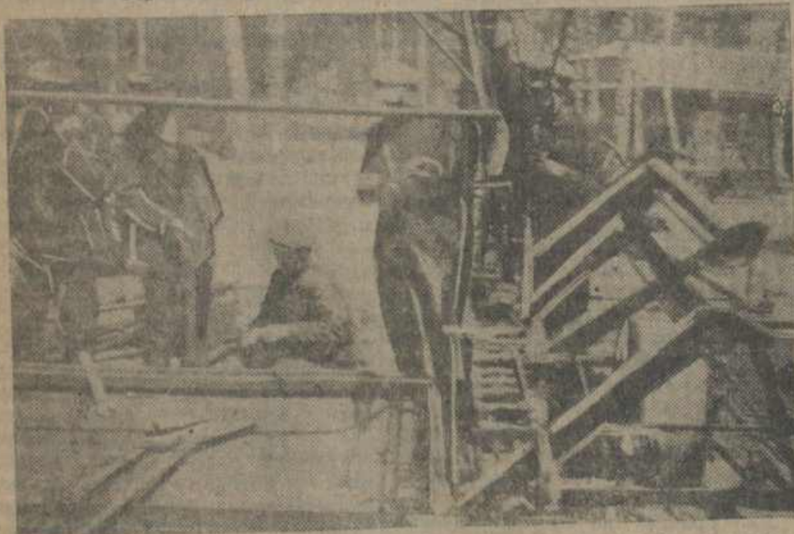
Трэба тэрмінова разгарнуць шырокую масавую працу ў колгасах і індывідуальных бядняцка-серадняцкіх гаспадарках за выкананьне плянавых заданьняў, аказваючы ім практычную дапамогу. Мобілізаваць усю вясковую грамадзкасьць на гэтую працу і барацьбу з настроямі, якія ёсьць у паасобных колгасах і сярод колгасьнікаў—ня сеяць працаёмкія культуры.

Весткі з месц сьведчаць, што кулачко, выкарыстоўваючы бязьдзейнасьць на мясцох комсамольскіх ячэек і сельсаветаў, вядзе шалёную агітацыю за зрыў сяўбы тэхнічных культур, асабліва ільну, чым імкнецца нанесьці нам удар, прымусіўшы ільнапрадзільную прамысловасьць застацца без патрэбнай колькасьці сыравіны.

Задача комсамольскіх камітэтаў і ячэек—не губляючы ніводнай хвіліны, мобілізаваць усю комсамольскую масу, беднату і серадняцтва на організацыю працы па-баявому, па-ударнаму, ліквідаваць пагрозу зрыву сяўбы ільну, выканаць дырэктывы партыі і забясьпечыць прамысловасьць сыравінай.

К. Д.

Падрыхтоўка да ўборачнай кампаніі

Зборка складанай жняркі ў саўгасе імя „10 ці годзьдзя БССР" на Марінскім калфондзе.

Сводка з пасеўнага фронту

Становішча на 25 мая

На 25-га мая па БССР засеяна 1.476.027 га ці 63,3 проц. яравога кліну, у тым ліку колгасы засеялі 280.428 га, ці 66,3 проц., індывідуальны сэктар—1.195.599 га. ці 62,7 проц.

Плян сяўбы паасобных культур выкананы ў наступных лічбах:

Збожжавыя: колгасы—147.492 га, ці 73,1 проц., індывідуальны сэктар 645.803 га, ці 64,8 проц., разам—798.295 га, ці 66,2 проц.

Лён: колгасы—10.756 га., ці 34,9 проц., індывідуальны сэктар 70.605 га., ці 42,4 проц., разам—81.361 га., ці 41, 3 проц.

Каноплі: колгасы 756 га., ці 18,5 проц., індывідуальны сэктар 4.206 га., ці 17,4 проц., разам—4.962 га., ці 17,5 проц.

Бульбы: колгасы 53.033 га., ці 59,5 проц., індывідуальны сэктар 322.496 га., ці 77,3 проц., разам—375.529 га., ці 74,2 проц.

Гомельская акруга выканала плян сяўбы на 76,2 проц., збожжавых—73,6 проц., ільну—68,2 проц., бульбы—87,7 проц.

Мазырская акруга—67,7 проц., збожжавыя—65,8 проц., лён 87,5 проц., каноплі—55,5 проц., бульба—75,6 проц.

Бабруйская акруга—63,4 проц., збожжавыя—73,5 проц., лён 45,1 проц., каноплі—43,4 проц., бульба 67,5 проц.

Магілеўская акруга—63,1 проц., збожжавыя 59,3 проц., лён 53,9 проц., каноплі 5,1 проц., бульба 87,2 проц.

Менская акруга—62,3 проц., збожжавыя—67,4 проц., лён 40 пр., каноплі—17,9 проц., бульба—63,2 проц.

Аршанская акруга—60,1 проц., збожжавыя—60,6 проц., лён—42,9 проц., каноплі—6 проц., бульба—71,3 проц.

Полацкая акруга 58,4 проц., збожжавыя—68,1 проц., лён—10,3 проц., каноплі—20,6 проц., бульбы 71,4 проц.

Віцебская акруга—57,5 проц.. збожжавыя—67,6 проц., лён—26,6 проц., каноплі—14,3 проц., бульба—66,8 проц.

Як і раней заўважаецца адставаньне ў выкананьні плянаў па тэхнічных культурах і па бульбе. Асабліва дрэнна абстаіць справа ў Полацкай акрузе, дзе колгасы засеялі ўсяго 651 га. лёну, ці 11, 3 проц., індывідуальны сэктар 2.287 га., ці 10 процантаў.

Недапушчальнымі зьяўляюцца марудныя тэмпы сяўбы бульбы, асабліва па лініі колгасаў: у Менскай акрузе колгасы выканалі плян па бульбе на 54,1 проц., індывідуальны сэктар—65,8 проц. Бабруйская акруга, колгасы—52,6 проц., індывідуальны сэктар—70,2 проц., Віцебская акруга, калгасы—50,9 пр., індывідуальны сэктар 69,5 проц.

Дырэктывы аб дапамозе бядняцка-серадняцкім гаспадаркам ня выконваюцца

Пры актыўнай дапамозе з боку комсамольскай ячэйкі колгасы «Праца» і „Трактарыст" Сьмілавіцкага раёну з посьпехам выканалі пляны вясеньняй сяўбы.

Колгасы зараз пераключыліся на працу па падрыхтоўцы да ўборачнай кампаніі.

Аднак трэба адзначыць, што дырэктывы партыі аб пераключэньні колгасаў на практычную дапамогу індывідуальным бядняцка-серадняцкім гаспадаркім, ня гледзячы на тое, што колгасы скончылі сваю працу па сяўбе,—ня выконваюцца.

Комсамольская ячэйка павінна зараз узяць на сябе ініцыятыву пераключыць працу колгасаў на дапамогу бядняцка-серадняцкім гаспадаркам.

А. М. Чубар.

Сяўба ільну зрываецца

Колгас „Чырвоная Беларусь" з посьпехам праводзіць працу па выкананьню плянаў вясеньняй сяўбы.

Пляны пасеву ячменю і пшаніцы выкананы на 100 проц.: пшаніцы засеяна 17 га і ячменю 12 га. Бульбы засеяна 28 га.—плян выкананы на 80 проц. Аўсу—25 га—плян выкананы на 62,5 проц., канюшыны засеяна 20 га, вікі—5 га, гароху—2 га і жыта яровога—2 га.

Аднак, трэба адзначыць, што колгасам кепска выконваецца плян сяўбы ільну і ніхто на гэту важнейшую задачу па выкананьню заданьняў сяўбы ільну не зварачвае належнай увагі. Карунчык.

Адбор бульбы для насеньня

Колгасы дапамагаюць індывідуальным бядняцка-серадняцкім гаспадаркам

Колгас імя „Чырвонай Зьмены", скончыўшы сваю сяўбу, пераключыў працу на дапамогу колгасу „Бязбожнік". Пры актыўным суседзкім падтрыманьні „Бязбожнік" з посьпехам скончыў сяўбу і выканаў плянавае заданьне.

Колгасы „Чырвоная Зьмена" і „Бязбожнік" зараз пачалі рыхтавацца да ўборачнай кампаніі і дапамагаюць індывідуальным бядняцка-серадняцкім гаспадракам скончыць вясеньнюю сяўбу. Зоркі.

У адказ кулаччу—перавыканалі плян сяўбы

Колгас вёскі Казанаўка (Чашніцкі раён), даючы рашучы адпор варожым нам элемэнтам, якія імкнуліся сарваць колектывізацыю ў нашай вёсцы, 25 мая скончыў вясеньнюю сяўбу.

Пляны сяўбы выкананы на 100 проц., а па тэхнічных культурах, як ільну, плян перавыканан на 30 проц.

За ўвесь час пасеўнай кампаніі ў колгасе копцэўская комсамольская ячэйка актыўна дапамагала колгасу змагацца за выкананьне плянавых заданьняў. Ячэйка прымацавала для сталай дапамогі і працы да колгасу комсамольца-настаўніка і іншых комсамольцаў, дапамагла правесьці вучот і організацыю працоўнай сілы і жывёлы, організацыю асобных брыгад і наладжваньне працы.

Стасееў.

10 мільёнаў руб. на разьвіцьцё жывёлагадоўлі ў калгасах

СНК пастанавіў адпусьціць дадатк… ва 9571000 руб. для далейшага гас… дарчага замацаваньня ўжо арганізав… ных колгасаў і тых, якія арганізую… ца, галоўным чынам, на мерапры… ствы па разьвіцьці жывёлагадоўлі. На… камзему даручана разьмеркаваць г… тыя сродкі па акругах.

Зрываюць кантрактацыю

Ляшнянская комсамольская ячэй… ка Чырвона-Слабодзкага раёну ні… кай працы па кантракцыі не пр… водзіць. Ячэйка не правяла раст… мачальнай працы сярод насельніц… аб умовах і ільготах па кантрак… цыі. Таксама і сельсавет не мобі… заваў грамадзкасьці на выканан… плянавых заданьняў па кантрак… цыі. Такім чынам, дзякуючы б… дзейнасьці комсамольскай ячэй… якая налічвае ў сваіх шэрагах … чалавек, і сельсавету, кантрактац… па сельсавету сарвана.

Яшчэ горш абстаіць справа… пасевам і кантрактацыяй ільну… па колгасах, так і па індывіду… ных бядняцка-серадняцкіх гас… дарках.

Пляны пасеву ільну далёка… выкананы і ніхто гэтым пытань… не займаецца.

Журавель.

Усім акрколгассаюзам і праўленьням колгасаў

НКЗ БССР і Колгасцэнтр растлумачваюць, што пункт 4-ы прыкладнага статуту сельска-гаспадарчай арцелі, які прадугледжвае пакінуць у індывідуальным карыстаньні колгасьнікаў па 1 карове, распаўсюджваецца і на прыплод ад гэтай каровы, г. зн., што нарадзіўшаеся ад неабагуленых кароў цяляты застаюцца ў карыстаньні колгасьнікаў.

Наркомземляробства—Рачыцкі.

Старшыня праўленьня Белколгасцэнтру—Міцькоў.

СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ ПАТРЭБНЫ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ КАДРЫ

ВСНГБ ігнаруе правільныя ўстаноўкі ў падрыхтоўцы рабочых кадраў

Плянавыя меркаваньні пяцігодкі кадраў прывесьці ў поўную адпаведнасьць з задачамі соцыялістычнай прамысловасьці

„Асноўную патрэбу прамысловасьці ў рабочых кадрах—ня менш 60 проц. павінна падрыхтоўваць школа ФЗВ“
(З РАШЭНЬНЯЎ ПЛЕНУМУ ЦБ УсеЛКСМ).

Міжведамсьцьвенная чэхарда па падрыхтоўцы кадраў

(Гутарка брыгады „Ч. З.“ у Наркампрацы)

—Як абстаіць у вас пытаньне з падрыхтоўкай кадраў? —зьвярнуліся мы да аднаго з працаўнікоў Наркампрацы.

— Дрэнная справа—атрымалі адказ. і ня дзіўна, Савнарком-жа БССР зацьвердзіў плян пэдрыхтоўкі кадраў на 29-30 г... 3-га мая, 1930 г. Такім чынам плян зацьверджан за 5 месяцаў да канца году.

Цэнтралізаванага вучоту ў патрэбнасьці і падрыхтоўцы кадраў няма. Кожны рыхтуе „патроху і для сябе“.

Наркампрацы на працягу гэтага году падрыхтуе 19 тысяч 257 чалавек самых рознастайных кваліфікацый, пачынаючы ад будаўнікоў, металістых і канчаючы мэдсёстрамі —шляхам ЦІП‘аў, організаваных базы пры Біржах Працы, кароткатэрміновых курсаў і г. д. Падрыхтоўка настолькі саматужная, што ў програмах усіх гэтых курсаў абсалютна адсутнічае політ-грамата і тэхніка небясьпекі. Ці задаволіць гэтая колькасьць патрабаваньні прамысловасьці? Бязумоўна, не,—ні ў колькасным, а тым больш у якасным складзе. Апроч Наркампрацы падрыхтоўкай кадраў займаецца кожная гаспадарчая організацыя. Усё гэта плыве па волі хваль. Яскравым прыкладам бясчыннага становішча, бясплянавай падрыхтоўкі кадраў зьяўляецца наступны факт: Наркампрацы запрасіў Мэталётрэст аб колькасьці патрэбных яму кваліфікаваных мэталістых. І атрымаў адказ, што ў кваліфікаванай сіле мэталётрэст ня мае патрэбы. І вось, калі Наркампрацы, улічваючы падобныя адказы, на працягу году рыхтуе ўсяго 472 чалавекі мэталістых, Мэталётрэст засыпае яго цапер заяўкамі на кваліфікаваную сілу.

Зразумела, што Наркампрацы задаволіць зараз гэтых заявак ня можа. Другі факт: спачатку па пляну намечана было зараз падрыхтаваць сёлета 139 чалавек шофэраў, потым гэтая лічба была перагледжана і павышана да 300 чалавек Наркампрацы рыхтуе 500. Зараз ужо выяўлена, што і гэта лічба не задаволіць патрэбы і Наркомпрацы РСФСР рыхтуе яшчэ 300 чалавек для Беларусі.

Для ФЗВ Нэркомпрацы сёлета рыхтуе на розных курсах 1825 чалавек з якіх 625 ужо пераданы ў ФЗВ.

Калі да гэтага часу Наркампрацы зьяўляўся ў пытаньні падрыхтоўкі рабочых кадраў штампуючай організацыяй, дык зараз партыя сказала: „Ускласьці на Наркомпрацы і яго мясцовыя органы задачы агульнага плянаваньня і ўдзелу ў распрацоўцы пытаньня падрыхтоўкі кваліфікаванай сілы і іншых ведаў, непасрэднае опэрацыйнае кіраўніцтва працколектывамі і ЦІП‘ам і нагляд за правільнай і лепшай організацыяй працы і скарыстаньні яе ў вытворчасьці“ (з пастановы бюро ЦК КП(б)Б). Аднак, гаспадарчыя організацыі бясчынна ігноруюць гэтую пастанову.

Надзвычайна характэрны адносіны да яе з боку ВСНГБ. Мы ўжо неаднокраць пісалі аб яго варыянце пяцігодкі, які праз ФЗВ прадугледжваў падрыхтоўку 3,4 проц., а праз ЦІП—18,2 проц., рабочых кадраў.

Наркампрацы з проэктам пяцігодкі не згадзіўся—носяцца чуткі, што прэзыдыум ВСНГБ прапанаваў аддзелу кадраў пэраапрацаваць яе, аднак чуткі праверыць немагчыма, бо, ня гледзячы на ўсе стараньні НКП, пастановы прэзыдыуму знайсьці немагчыма, яна згубілася ў ведамсьцьвеннай перапісцы паміж ВСНГБ і НКП.

Плянавая падрыхтоўка кадраў на 29-30 год сарвана. Здавалася-б, што да 3-га году пяцігодкі «навучаныя горкім вопытам» павінны рыхтавацца.

Аднак і да гэтага часу няма нават накідкі пляну падрыхтоўкі кадраў на 30-31 год. Наркампрацы чакае пакуль гаспадарчыя організацыі прадставяць кантрольныя лічбы, а тыя аб гэтым і ня думаюць —пытаньне вісіць у паветры.

Пры такіх адносінах гаспадарчых органаў партыйная пастанова аб падрыхтоўцы кадраў выканана ня будзе.

Брыгада „Чырвонай Зьмены“.

Быць ці ня быць?

Патрабуем тэрміновага перагляду 5-цігодкі ВСНГБ па падрыхтоўцы рабочых кадраў

Брыгада юнкораў „Чырвонай Зьмены“ зрабіла налёт на аддзел кадраў ВСНГБ з мэтай праверкі выкананьня дырэктыў партыі ў галіне падрыхтоўкі кадраў. Налёт паставіў сваёй мэтай—высьветліць ход падрыхтоўкі ВСНГ патрэбных для прамысловасьці кадраў, кіраўніцтва існуючымі ўстановамі і ход падрыхтоўкі да новых выбараў.

Налёт высьветліў, што ў веданьні ВСНГ знаходзіцца 16 школ ФЗВ, школ-фабрык 4. Усяго к канцу пяцігодкі павінна быць падрыхтавана для нашай цэнзавай прамысловасьці 123850 чалавек.

На долю ФЗВ па пяцігадоваму пляну прадугледжана 6300 чалавек. Столькі павінны падрыхтаваць ФЗВ-асноўная форма падрыхтоўкі кадраў. На долю-ж ЦІП‘у пяцігодка вызначае падрыхтоўку 59000. Вось дзьве лічбы—59000 і 6300. Гэтыя лічбы сьведчаць аб тым, што ня гледзячы на тое, што „ЦІП ня справіўся з падрыхтоукай кадраў ні у колькасных, ні ў якасных адносінах“ (з пастановы пленуму ЦК УсеЛКСМ) усё-ж папярэдні варыянт 5-цігодкі ВСНГБ прадугледжвае такую вялікую колькасьць падрыхтоўкі праз ЦІП.

Гэтыя пляны ні ў якім разе не адпавядаюць запатрабаваньням соцыялістычнай прамысловасьці, якой патрэбны ня простыя „прыдаткі да машын“, а ўсебакова разьвітыя з шырокай кваліфікацыяй рабочыя.

Патрэбна самым рашучым чынам асудзіць такія спробы ВСНГБ, бо яны ідуць па лініі ігнараваньня ФЗВ, як асноўнай формы „падрыхтоўкі кваліфікаванай рабочай сілы і гэтым самым падмяняюць ФЗВ ЦІП‘аўскай „гасьцеўскай“, яўна опортуністычнай формай, што супярэчыць інтарэсам соцыялістычнай прамысловасьці.

Мы настойліва патрабуем ад ВСНГБ хутчэйшага перагляду папярэдняга варыянту пяцігодкі па падрыхтоўцы кваліфікаванай рабочай сілы з тым, каб лічбовыя меркаваньні пляну прывесьці ў поўную адпаведнасьць з запатрабаваньнямі соцыялістычнай прамысловасьці.

За апошні час выявілася новая форма падрыхтоўкі кадраў. Гэта школы, якія ствараюцца не пры асобных прамысловых установах, а рыхтуюць кадры для агульнай будучай прамысловасьці, якая разьвіваецца. Гэта новая форма—школа-фабрыка. Гэтых школ па БССР налічваецца каля 4-х. Яны павінны да канца пяцігодкі выпусьціць пэўную колькасьць рабочых кадраў. Гэтыя школы трэба лічыць сапраўды новай формай і пашыраць іх будаўніцтва.

Кіраўніцтва ФЗВ і астатнімі ўстановамі пастаўлена досыць дрэнна. Усё кіраўніцтва выяўляецца ў пасобных выездах і ня больш! Усёй мэтадычнай працай ФЗВ кіруе НКА, ВСНГ аб ходзе вучобы нічога ня ведае.

Па цэлым шэрагу навучальных устаноў мы маем ненармальную пастаноўку працы. Аб гэтым сыгналізуе друк. Ня гледзячы на гэта, аддзел кадраў ВСНГ не прыстасаваў сваёй працы для жывога гнуткага рэагаваньня на ўсе недахопы.

Да новых выбораў у ФЗВ ВСНГ яшчэ не падрыхтаваўся. Няма інтэрнатаў і майстэрняў, акрамя лябараторыі ў некаторых школах.

Мэталёаб‘яднаньне злачынна марудзіць з падрыхтоўкай кадраў. Організацыі ФЗВ пры „Комунары“ і „Энэргіі“ ніяк ня зрушацца з мёртвага пункту. Гэта ў той час, калі заводы не забясьпечаны патрэбнымі кадрамі і прысылаемыя ЦІП‘ам рабочыя праходзяць дападрыхтоўку. Такія адносіны павінны быць зьнішчаны.

Пяцігадовы плян падрыхтоўкі кадраў павінен быць перагледжан з тым, каб нашай прамысловасьці былі даны сапраўды сацыялістычныя кадры.

Брыгада „Чырвонай Зьмены“.

„І помнік ФЗВ стварылі нерукатворны“

Дзе выхад?

Як лепш злучыць работу ў ячэйцы і на вытворчасьці з вучобай?

Успамінаецца той сход ячэйкі, дзе вельмі шмат гаварылі аб падрыхтоўцы кадраў, даказвалі наколькі вырас у тэхніцы наш завод, як цяжка ўстанаўліваць новыя варштаты бяз тэхнічна адукаванага чалавека.

— І вось перад намі паўстае адказьнейшая задача падрыхтоўкі пролетарскіх спэцыялістых,—гаворыць увесь упацеўшы, чырвоны, Пецька Васільлеў—сакратар комсамольскай ячэйкі, вылучэнец на пасаду старэйшага майстра цэху. Трэба забясьпечыць разьвёрстку акруговаму комсамолу і Наркомасьветы аб вылучэньні на курсы ВНУ і ВТНУ. На нашу ячэйку далі 15 месц.

Доўга ня думаючы, тут-жа на сходзе пачынаецца вылучэньне. Мяне таксама прапануюць, тлумачачы, што я скончыў профшколу і даволі добра акадэмічна падрыхтаваны. Нарэшце вылучылі.

...Перада мною ўсплыло ўсё мінулае—зноў вучоба, зноў кнігі, зноў сшыткі... За чатырохгадовы адпачынак ад вучобы бадай што ўсё забыў. Увесь час непакоюся... якім я гэта чынам лепш увяжу работу на вытворчасьці з вучобай, не забываючы і свае нагрузкі па прафсаюзнай і комсамольскай лініі. Для мяне-ж патрабуецца ўпартая сыстэматычная работа, каб успомніць забытае. каб аднавіць свае веды. Але... успамінаюцца гарачыя словы Пецькі, датэрміновыя кадры, машыны і г. д.

Прышоў на першыя заняткі. Склад вучняў даволі добра падабраны,—амаль усе рабочыя, некалькі чалавек дзеці рабочых. Першая-ж лекцыя — грамадазнаўства прайшла з надзвычайным уздымам і актыўнасьцю, яна яскрава паказала, што ў слухачоў веды зусім не аднолькавыя; ёсьць даволі добра падрыхтаваныя, ёсьць і адсталыя, апошніх большасьць.

Але... нядоўгай была мая радасьць... Першым-жа сваім выступленьнем загадчык курсаў канчаткова запалохаў мяне.

— Таварышы, нам трэба будзе прайсьці ўсю сярэднюю матэматыку, нават перайсьці да вышэйшай; трэба прайсьці арганічную хэмію, па фізыцы—цяплыню, электрычнасьць. Ад вас, таварышы, патрабуецца ўпартая сыстэматычная работа, бо за 6 месяцаў прыдзецца апрацаваць такі курс, які фактычна праходзяць за два і нават за тры гады.

Гэтае выступленьне ўзьдзейнічала на мяне ашаламляюча... Я пачынаю шукаць паратунку,—стаўлю пытаньне перад курскомам. Організуецца ўдарная дапаможная група, але і яна ніяк ня можа прыстасавацца да нас, слухачоў. Не хапае часу.

Прыходзіш зморацы з работы. Першую лекцыю праслухаў, але-ж за тое трэцюю і чацьвёртую ніяк ня выседзіш.

Адчуваецца вялікая ўтома, вочы міжволі зачыняюцца. Настаўнік не зьвяртае на гэта аніякай увагі,—даводзіць новую тэорэму. Перад вачыма мільгацяць крывыя рыскі, трыкутнікі, чатырохкутнікі, асобныя альгебрычныя выразы, але зразумець іх ніяк не магу. У галаве нэрвова вылічваецца кожная хвіліна. Вось-вось здаецца зараз ужо пазвоняць,—хутка да хаты, моцна засьнеш...

Але... мары ня спраўдзіліся. Здаецца, што ты прасядзеў на лекцыі не адну гадзіну, а тры-чатыры і нават болей. Нарэшце... „шчасьлівая“ хвіліна надыходзіць. Рэзкі звон абрывае тлумачэньне настаўніка. Хапаеш кнігі, сшыткі і дамоў...

Раніцою затое цяжка ўставаць на работу. Але нічога ня зробіш. З работы прыходзіш на дзьве гадзіны раней, але гэта таксама не ратуе становішча.

Покуль пераапранешся, паясі, пачытаеш газэту—ўжо час ісьці на курсы. Рыхтаваць-жа лекцыі ня маю ніякай магчымасьці. На курсах з кожным днём даюць усё новыя і новыя заданьні, з кожным днём і я і шмат астатніх таварышоў адстаём. Ставім пытаньне перад курскомам організаваць дапаможную ўдарную групу. Але, калі будзеш займацца? Заняткі канчаюцца аб 11-ай увечары, а раніцою трэба ісьці на работу. Гэтыя дзьве вольныя гадзіны, якія мы атрымоўваем, ніяк ня могуць компэнсаваць час для заняткаў у гэтай групе.

Я больш глыбока пачынаю прызадумвацца над гэтым пытаньнем.—Я-ж скарыстоўваю дзяржаўныя сродкі, а падрыхтаваць сябе для ВНУ—ня здолею. Мне нават соромна за сябе. Камісія Наркомасьветы з прадстаўнікамі ад комсамолу і іншых організацый будуць правяраць нашыя веды: ці падыходзім мы з сваімі ведамі да ВНУ і ВТНУ. Я адчуваю сябе вельмі слаба падрыхтаваным. Ужо палова вучняў амаль не наведваюць курсаў. Я ўпэўнены ў тым, што таксама не датрываю і ня здолею вытрымаць іспыты. Мяне мучыць і тое, што за апошні час ня выконваю сваіх абавязкаў у ячэйцы і па проф. лініі.

І мімаволі паўстаюць пытаньні: няўжо-ж патрачаны на мяне дзяржаўныя сродкі пайдуць дарма, няўжо-ж я не змагу выканаць пастанову сваёй ячэйкі аб падрыхтоўцы кадраў. Як злучаць работу ў ячэйцы і на вытворчасьці з вучобай? Я прашу, таварышы, дапамагчы мне знайсьці выхад.

Я прашу чытачоў не палічыць мяне панікёрам, пэсымістым, а такое становішча сапраўды ў мяне склалася.

Н. ПАЛЫН.

Ад рэдакцыі: Зьмяшчаючы артыкул тав. Палына, рэдакцыя запрашае комсамольцаў, юнкораў, рабочую моладзь і асабліва слухачоў курсаў па парыхтоўцы ў ВНУ І ВТНУ даслаць у газэту свае водгукі па закранутых пытаньнях у артыкуле.

У прыватнасьці ці праў тав. Палына ў пытаньні наконт злучэньня вучобы з работай на вытворчасьці і ў ячэйцы і як лепш гэтага дасягнуць? Ці сапраўды ёсьць масавы ўход з курсаў і прычыны гэтаму? Дапамога ячэйкі комсамольцамі і рабочай моладзі, якія вучацца, пастаноўка вучобы на курсах?

Лісты з шкло-заводу „Кастрычнік“

АГНІ ГУТЫ

(Ад нашага спэцыяльнага корэспондэнта)

„ЛЁТНІКІ“

А 12-ай гадзіне дня, калі скончыла працу 3-яя зьмена выдувальнага цэху, у заводакіраўніцтва прышлі 8 рабочых-банчнікаў.

— Тав. Пісараў,—зьвярнуліся яны да дырэктара заводу,—дай нам авансам грошы, а то вось да палучкі ня хопіць.

Дырэктар заводу тав. Пісараў растлумачыў, што даць авансу ён ня можа, тым больш, што праз тры дні будзе палучка.

Тады з групы банчнікаў вышаў наперад малады банчнік Заяц і падаў дырэктару ўжо загадзя напісаную заяву ад імя ўсіх банчнікаў аб звальненьні іх з заводу.

— Добра,—сказаў дырэктар,—затрымліваць вас сілай мы ня маем права,—можам звольніць, і разьлічыцца з вамі праз тыдзень.

Назаўтра 8 банчнікаў ня вышлі на работу.

Яны сталі ў староньцы, апранутыя ў сьвяточныя гарнітуры і, перагаварваючыся паміж сабою, глядзелі, як цяжка прыходзілася майстрам на выдувальных варштатах працаваць бяз банчнікаў.

На выдувальным варштаце працуюць два майстры, банчнік, павяртальшчык і аднощыца. Банчнік набірае з печы расплаўленую масу шкла і прыдае ёй форму нулі. Банчнік кладзе пачатак выдуваньню. Ён перадае трубку майстру на варштат, дзе гэту, бліскучаю раскалёную масу расьцягваюць, а потым сьціскаюць у жалезныя абоймы кармоўкі.

Чаму звольнілася восем банчнікаў? Можа і сапраўды таму, што ім не далі авансу, ня было грошай паесьці, а ці выйдзеш галодным на працу?

Наступны дзень прынёс адказ на сапраўдныя прычыны выхаду з заводу 8-мі банчнікаў. Быў сход банчнікаў, скліканы колектывам комсамолу.

Гаварыў банчнік Заяц—„павадыр“, організатар, і зборшчык подпісаў тых, хто організавана звальняўся з заводу.

— Мы галодныя, ня было грошай, ня елі ўжо два дні, вось і звальняемся...

Тады з другога кута пакою ўзьняўся крык банчніка—Міхася Рамашкі.

— Старшыня, дай мне слова!—і сьпяшаючыся выказаць сваю думку, ён загаварыў парыўчаста і хутка.— Вось мне Заяц быў таварышом, а з цяперашняга часу ён мне ўжо не таварыш, бо ён сабатажнік. Ты, Заяц, кажаш, што табе есьці ня было чаго, —хлусьня гэта! На якія-ж грошы ты піў „горкую“ гэтыя дні? Як піць—, дык ёсьць грошы, а як есьці, дык няма.

Перабіваючы адзін аднаго, крычалі банчнікі.

— Гнаць вон з заводу тых, хто зрывае прамфінплян!

— Гэта ўсё Заяц падбухторвае,—гэта яго справа!

— Бяз лодыраў абыйдземся.

— Вось хай хлопцы скажуць.

— Хай Груздз скажа. Гавары Груздз!

Груздз падняўся з зэдліку, на якім ён сядзеў, пачырванеў увесь і гледзячы ўніз ціха праказаў:

— Заяц,—усё казаў; паедзем на Урал, ці куды там... там мы больш заробім.

Але я... я не паеду...

У гэты час здарылася такое, чаго ніхто ня мог чакаць. Гэта здарэньне паказала сапраўдны твар Зайца. Ён падняўся з лавы, каб выйсьці з пакою у гэты час з яго кішэні вываліўся паўлітар „горкай“ і бразнуўся аб падлогу. Ён спрытна нагнуўся, схапіў бутэльку і схаваў яе пад плашч... Але было ўжо позна. Увесь сход бачыў гэтую сцэну і ніхто не сказаў ані слова. Усім было і так зразумела.

Сапраўдны твар Зайца, які працаваў на заводзе толькі чатыры месяцы і займаўся пералётамі з аднаго заводу на другі, быў выкрыт. Банчнікі адзін за адным адмаўляліся ад сваіх заяў аб звальненьні.

Прымалі дружна і аднагалосна рэзолюцыі. Сход банчнікаў патрабаваў звальненьня з заводу Зайца, як шкодніка і дэзэртыра.

— Мы зварочваемся да ўсіх шклозаводаў,—гаварыла рэзолюцыя,—каб не дапусьцілі яны да сябе на працу шкодніка вытворчасьці — банчніка Зайца.

ПОДЫХ ЧУЧЧЫ

Завод ня можа як сьлед разгарнуць свае працы з-за недахопу рабочай сілы. Недахоп рабочай сілы кладзе свой адбітак і на выкананьне прамфінпляну. Часьцяком месца кваліфікаваных майстраў займаюць малакваліфікаваныя рабочыя, з гэтай прычыны брак значна перавышае ўстаноўленыя нормы прамфінпляну. Часамі брак даходзіць да 6,74 проц. тады як па прамфінпляну брак ні ў якім разе не павінен перавышаць 2 проц.

Месяц таму назад на заводзе скончыўся капітальны рамонт. Пасьля рамонту значна аднавіўся склад рабочых заводу, асабліва падсобнага штату. Падсобны штат аднавіўся процантаў на 50.

Завод знаходзіцца ў абкружэньні вёсак. Шмат хто з моладзі ваколічных вёсак ходзіць у заработкі на завод, прыходзіць на працу ў зімовыя месяцы, а калі становіцца цяплей і набліжаецца лета,—варочаецца на гаспадарку ў вёску. Некаторыя ідуць працаваць на завод, каб атрымаць сяброўскую саюзную кніжку і атрымаўшы яе адразу-ж падаюць заяву аб звальненьні.

Дымавыя трубы заводу

Для асобных груп рабочых завод зьяўляецца праходным дваром. За адзін толькі красавік м-ц прынята на працу 113 чалавек, а звольнена 100, прычым большая частка іх звальнялася па ўласнаму жаданьню. Матывіроўкі, якія выстаўляюцца ў заявах аб звальненьні,—цяжкая праца і слабая аплата.

Кожны дзень прыходзяць на завод новыя рабочыя, звальняюцца старыя. Дыяграма колькасьці рабочых на заводзе кожны дзень то скача ўгару, то рэзка падае ўніз. Вось, паглядзеце рух дыяграмы: на 1-га красавіка было рабочых 721, праз два дні—3 красавіка—рэзкі скачок у бок павялічэньня, на заводзе ўжо працуе 755 рабочых. 11-га красавіка на заводзе 780 рабочых, 13—798, а на 17 красавіка зьмяншэньне да 753 рабочых.

Шмат хто з рабочых мала працуе на вытворчасьці. З агульнага ліку 700 з лішкам рабочых заводу—120 чалавек працуе на вытворчасьці менш як год. Па аднаму і два гады вытворчага стажу маюць толькі 160 чалавек. З усёй колькасьці рабочых толькі 157 чалавек працавалі на вытворчасьці да Кастрычнікавай рэволюцыі.

38 проц. рабочых, якія працуюць ня больш двух год на вытворчасьці, яшчэ не пасьпелі як сьлед пераварыцца ў заводзкім катле. 330 чалавек налічвае падсобны штат, з іх амаль палова зьвязана з вёскай. Частка рабочых жыве ў ваколічных вёсках Чучча, Шэйніках і інш.

Гэтая частка рабочых нясе на завод хворыя настроі, гэта сярод іх у большасьці сустракаюцца рвачы і прагульшчыкі,—яны ўпарта ня хочуць уступаць у соцспаборніцтва.

Чучча з яе настроямі і справамі дае сябе адчуваць. Подых Чуччы ёсьць часамі і сярод некаторай часткі партыйцаў і комсамольцаў. Подых Чуччы часамі прарываецца на вытворчых нарадах, цэхавых і агульна-заводзкіх сходах. Але аб гэтым—у наступны раз.

ЗАБЫТЫ ВУЧАСТАК

Ці можна прымаць спасыланьні на „об'ектыўныя“ прычыны?—Ніякіх об'ектыўных і звышоб'ектыўных прычын няма. Ёсьць няўменьне, а часамі і проста злачыннае бязьдзейнічаньне ў справе падрыхтоўкі кваліфікаванай рабочай сілы для заводу.

Заводакіраўніцтва, завком, колектыў комсамолу нічога не зрабілі ў справе падрыхтоўкі кваліфікаванай рабочай сілы.

Толькі ў апошнія дні організавалі на заводзе курсы па дакваліфікацыі рабочых выдувальнага цэху. Гэтыя курсы працуюць у выхадны дзень—сераду. На гэтых курсах няма ніякай програмы навучаньня, яны працуюць без усялякай сыстэмы і ўстаноўкі.

Вучні прыходзяць на заняткі, як кожнаму хочацца і падабаецца.

А на заводзе існуе яшчэ і такі парадак, калі майстар працуе сваім інструмантам і атрымлівае за гэта ад адміністрацыі проценты компэнсацыі. Таму частка майстраў не жадае даваць вучням свайго інструманту.

Партыйцы і комсамольцы-майстры не дапамагаюць фактычна вучнёўству.

Праца па вытворчасьці шкла, асабліва ў асноўным цэху заводу—выдувальным—шкодная. Тут можна сустрэць маладых юнакоў-комсамольцаў, зьнятых з вытворчасьці з адзнакай урача—„інвалід“. Гарачыня выдувальнага цэху, вогненныя печы з раскаленай вадкасьцю шкла, напружанасьць пры гэтым лёгкіх выдувальшчыкаў,—грызуць організм рабочага. Зьяўляюцца палачкі Коха, аслабшыя лёгкія ня ў моцы даваць жыцьцё формам і праз некаторы час моладзь, якая некалькі год толькі як пачала самастойна працаваць, якая вось толькі нядаўна адчула жыцьцё, звальняецца з заводу... На каваланчку паперы звыклай рукою ўрача заводзкай амбулаторыі выведзены тры літары присуду над організмам—„ТБЦ“.

Можна яшчэ захварэць на сухоты, маючы нават моцныя лёгкія. Выдувальная трубка майстра ў часе работы бывае ў некалькіх чалавек, у выніку—зусім здаровы чалавек можа праз мундштук выдувальнай трубкі заразіцца ня толькі сухотамі, але і якой-небудзь іншай хваробай. Мы пытаем, ці доўга адміністрацыя „Кастрычніка“ будзе ігнараваць пастановы аб недапушчэньні падлеткаў на працу ў шкодныя цэхі?

Ці можам мы спакойна з боку быць бязудзельнымі наглядальнікамі разбурэньня чалавечых організмаў асабліва рабочай моладзі? Тое што можа быць зроблена ў санітарных адносінах, у галіне аховы працы павінна быць безадкладна ажыцьцёўлена.

Мы патрабуем ад органаў соцыяльнага страхаваньня, ад профорганізацыі большай адказнасьці і больш сур'ёзнай працы па падрыхтоўцы маладых здаровых кадраў для шклозаводу.

***

У выдувальным цэху выдувальшчыкі працуюць тым-жа саматужным спосабам, які быў дзесяткі год таму назад, якімі працавалі іх бацькі і дзяды. Так вядзецца праца па ўсіх шкло-заводах.

Глядзіш на гэтыя дапатопныя спосабы вырабу і проста дзівуешся, як гэта дагэтуль захаваліся такія саматужныя формы працы.

Тэхнічная рэволюцыя быццам зусім не закранула выдувальнага цэху.

Таварышы вучоныя, профэсары, інжынэры, рабочыя-вынаходцы! Мы зварочваемся да вас,—дайце адчуць шкло-заводам жалезны і магутны ход СССР да індустрыяльнай верхавіны. Дайце магчымасьць выкінуць у памыйніцу гісторыі разам з усім гнільлём старога і аджыўшага выдувальныя трубкі саматужнікаў выдувальшчыкаў. Стварэце сапраўдныя дзейсныя ўмовы для вялікай тэхнічнай рэволюцыі!

Ал. Ліпнёвы.

Выдавецтва газ. „Чырвоная Зьмена“ абвяшчае конкурс Менскай гарадзкой організацыі комсамолу на лепшае разгортваньне тыражнамасавай работы ў ячэйках з газэтай.

У конкурсе прымаюць удзел усе ячэйкі г. Менску на працягу з 20-га мая па 20-е чэрвеня 1930 г.

Умовы конкурсу:

1. Выкананьне кантрольных лічбаў па тыражу газ. „Чырвоная Зьмена“ у ячэйцы.

2. Разгортваньне вакол газэты масава-выхаваўчай работы ў ячэйках (сходы, конфэрэнцыі чытачоў, дыспуты, суды над газэтай, організацыя куткоў „Ч. З.“, дошак „Чытай сёньня ў газэце“, гурткоў прыхільнікаў „Ч. З.“ і інш).

3. Організацыя насьценгазэт моладзі, старонак, куткоў у друкаваных заводзкіх газэтах, організацыя вакол газэты юнкораў, організацыя з апошніх ударных брыгад юнкораў, якія павінны прымаць актыўны ўдзел у газ. „Чырвоная Зьмена“.

4. Актыўны ўдзел упаўнаважаных і ячэек у пераклічцы праводзімай рэдакцыяй ў час месячніку.

Ячэйкі, выканаўшыя ўмовы конкурсу, прэміруюцца. У лік прэмій уваходзіць пераходны прыз сьцяг імя газ. „Чырвоная Зьмена“ і іншыя рэчы.

Упаўнаважаныя тых яч., якія атрымоўваюць прэмію, узнагароджваюцца сярэбранымі жэтонамі.

Да 1-га ліпеня яч. павінны даслаць у мас. аддзел падрабязныя весткі аб выкананьні ўмоў конкурсу, на падставе чаго будуць размеркаваны прэміі.

Выдавецтва „Чырвоная Зьмена“.

Прымаем удзел у конкурсе

Лагойскі райком ЛКСМБ уключаецца ў конкурс на лепшы райком ЛКСМБ па правядзеньню месячніку і бярэ на сябе наступныя абавязкі: а) перавыканаць заданьне кантрольных лічбаў. Абвясьціць конкурс на лепшую ячэйку па распаўсюджаньню „Чырвонай Зьмены“, у прэмію вызначыць бібліотэку, б) праверыць работу ўпаўнаважаных, абгаварыць працу „Чырвонай Зьмены“ на ўсіх ячэйках. Правесьці нараду юнкораў і сэкратароў насьценных газэт з пытаньнем аб становішчы і задачах распаўсюджваньня „Чырвонай Зьмены“, в) 15-га чэрвеня правесьці дыспут на тэму: „Ці здавальняе нас „Ч. З.“ у Гаеўскай і Лагойскай ячэйках.

Раённы камітэт ЛКСМ.

Юнкор Х. Кліманок, завербаваўшы падпісчыкаў на „Чырвоную Зьмену“

Адказвайце!

Комсамольская ячэйка колгасу «Абучэньне», Смалявіцкага раёну ў час месячніку аб'яўляе сябе ўдарнай па выпісцы „Чырвонай Зьмены“ і выклікае пасьледаваць яе прыкладу комсамольскія ячэйкі колгасу „Грамада“, Скурацкую і Смалявіцкую савецкія ячэйкі.

Міхалевіч Я.

Я, юнселькор „Чырвонай Зьмены“, абвяшчаю сябе ўдарнікам па распаўсюджваньню „Чырвонай Зьмены“, абавязваюся сабраць падпіску ня меней як на 50 экзэмпляраў.

Апанас Карунчык.

Перад адкрыцьцем політэхнічнага інстытуту

Разьмеркаваньне факультэтаў. Правілы прыёму

Прэзыдыум ВСНГ БССР зацьвердзіў адкрыцьце наступных факультэтаў і паасобных аддзяленьняў політэхнічнага інстытуту.

Хэміка-тэхнолёгічны факультэт будзе мець наступныя аддзяленьні—харчовае (спэцыяльнасьць—бродзільная тэхнолёгія і перапрацоўка сельска-гаспадарчых прадуктаў); на харчовае аддзяленьне будзе прынята 60 чал. Сілікатнае са спэцыяльнасьцямі: шкляная і грубая керамiка; на аддзяленьне будзе прынята 30 чал. Тарфянoе аддзяленьне, на якое будзе прынята 30 чал.; Лесахэмічнае аддзяленьне са спэцыяльнасьцямі: каніфольна-шпігінарнай і папярова-цэлюлёзнай; на аддзяленьне будзе прынята 40 чал.

Усяго на хэміка-тэхналёгічны факультэт будзе прынята 160 чал.

Адкрываецца таксама мэханічны факультэт з аддзяленьнямі: халоднай апрацоўкі мэталяў, станкабудаўніцтва і лесахэмічнае аддзяленьне. Усяго на мэханічны факультэт вызначаны прыём у 90 чал.

Электра-тэхнічны факультэт з аддзяленьнямі: прамысловай электрыфікацыі на якое будзе прыняты 60 чал. і сельскай электрафікацыі—30 чал.

Будаўнічы факультэт з аддзяленьнямі: фабрычна-заводзкага будаўніцтва на 60 чал.; комунальнага будаўніцтва —30 чал., колгаснага будаўніцтва—30 чал. шляхавага будаўніцтва—30 чал. і жыльлёвага будаўніцтва—30 ч.

Прадугледжваецца таксама адкрыцьце окуранога аддзяленьня пры хімічным ку на 30 чал. і тэнотыльнага аддзяленьня на 60 чал.

Усяго ў першую чаргу будзе прынята 180 чалавек, прычым на хэміка-тэхнолёгічны факультэт—60 чал., мэханічны—30 чал., электра-тэхнічны 30 чалавек і будаўнічы—60 чал. Заняткі для гэтай катэгорыі пачнуцца з верасьні м-цы.

Далейшыя прыёмы адбудуцца ў сьнежні і ў сакавіку.

Прэзыдыум ВСНГ лічыць патрэбным пры прыёме ў ВТНУ падаць ільготы практыкам, якія працуюць на фабрычна-заводзкіх прадпрыемствах на пасадах сярэдняга і вышэйшага пэрсаналу ня менш 3 год. Акрамя таго, па думцы ВСНГ, павінны быць прадстаўлены ільготы таксама вынаходцам, якія далі каштоўныя рацыяналізатарскія прапановы гаспадарчыя гаспадарчыя ходніцтвы.

Паведамленьні

ФРК ЛКСМ. 1 чэрвеня, а 7 гадз. ўвечары, у пакоі павадыра адбудзецца сэмінарый павадыроў акцябранцкіх Фрунзэўскага раёну.

Новы склад прэзыдыуму Дзяржпляну БССР

СНК зацьвердзіў наступны склад прэзыдыуму Дзяржпляну БССР: т. т. Гольдбэрг (старшыня), Гольдштэйн, Патровіч, Мачульскі, Пятрыкевіч (гомельскі чыгуначнік)—намесьнікамі старшыні і т. т. Каплан, Штыфман, Шэйнін, Уто, Кацнэльсон, Шындлер і Філіпаў—членамі прэзыдыуму.

Адказны рэдактар
Рэдколегія

Менск, друкарня БДВ імя тав. Сталіна
Галоўлітбел № 599